

پرشنبه - ۱۵ کانون اول ۱۹۲۷

جلد : ۹

پشتی سنه - نومرو ۱۰۰

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی پانده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله علمی

آبونه شرطری : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آبانگی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدور .

مجموعه مزه پشته طبعی تنسیب

ایدله بن از لرل اعاده ایدلر .

هر آیه برنجی داره پشتی کونلری هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرانی مجموعدر .

و صفتك قوتنه دليل عد اولونايه چي
كي ، اوکا قارشي بورجلو اولدني شكراتي
اوده مك الشمه سنده عطف اولونايير .
نجاينك رده ، كندی يتشديره مبی
اولدني جهنه ، نجاى صنعی ، ديه شهرت
قازان بر رفیق واردر . صنی ، قسطوبی
اولوب بوتون حیاتنه نجایدن آربامش و
مغنیه اولدنی ایکن محمودك دیوار كاتلكنی یامشدر .
بونرك خارجنه نجاينك اك حرارتی
پرستشكاری ، محموددر ، محمود مغنیسا
والیكنده نجاى بوتون معینه ترجیح ایه
هیندن زیاده اوکا حرمت و التفاده ولومشدر .
تذکره نویسه ، شاعر اك كوزل نظماری
محمودك نجاينك ایلدنه بونورنك اونك تشویه
وجوده كترمش اولدیمده منق کیدرلر .
شعرله اولدنی قدار خطاهده اشتغال
ایدن نجاينك بوضعتنه نه درجه اختصاص
و مهارت صاحبي اولدنی معلوم دیکسه ده ،
خطاطامه هوسی ، عمومیتله نفیس صنعتاره
قارشي میل و انجذابه اشارت و بو اعتبارله
ذکره شایان اولسه کرک .

بو کون ایزده نجاينك دیواندن باشقا
اثری یوقدر ، فقط سهی ایه مورخ عالی ،
برده مناظره کل و خسرو ، اسلمی متویسندن ،
عاشق چای ، کیمای سعادت و « جوامع
الحکایات » عنوانی دیگر ایکی کتایبندن بحث
ایلیورلر . کته الاخبار صاحبك روایتنه
کوره نجاى « مناظره کل و خسرو » محمودك
امریله یازمه باشلامش اولك وفاتی اوزرینه
تماملامه لزوم کورمه مشدر . « کیمای سعادت »
غزالتك « احیای العلوم » دن و « جوامع
الحکایات » ده جمال الدین کوفنك مواصل
کاتندن نقل ایلمشدر . عاشق چای ، نجاينك
آریجه « لیل و مجنون » افسانه سنی نظم
ایتدیکی سویلر سده ، مشاعر الشمراده کی
بودن منقول مصرع ایلرله مبی تذکره مینده
مندرج و « مناظره کل و خسرو » دن آتش
مصرعار مقایسه ایلیلر سده « لیل و مجنون »
متویسنگ « مناظره کل و خسرو » دن باشقا
برشی اولادنی بك قولایقله آکلاشیلیر .

محمد مائ

مابعد الطبیعه

لایتنج دره ناته قدار

[الفشکی]

(۹)

۱ — اون سکرنجی عصر اك بویوك
متفكرلرندن آلمان فیلدوفی لایتنج آلهی
شویه بولدی :

زده ایکی « فیلی » a priori قانون واردر .

۱- متناقض قازنی (متعارف) = Axiome de

contradiction ، ۲ — کافی علتقانونی =

Axiome de raison suffisant ، بونك

برنجیسی ممکن اولان شیساری ، ایکنجیسی

ممکناتك مكانی جهتی ، اسبابی افاده ایدركه

بوقدر نهایت بر صوك علتنه منجر اولور و

نظر مزه جاربان اشیا و موجوداته دینایر سه

دینیلین روحوردر ، بوجومر داسپنوزاتك

دوشوندیکی کی امتداد و فكر شكنده ظاهر

ایدرك امتدادك اوج بیدی و قدر . ایدم آخلاق جسم

ایله موجودا و لایلیلر ، جسمار بوعلمه متصف

اولوب حرکت ایدن بر مقاومت = antitype دند

عبارتدر . شو حلاله بزم موجودات

دیه کوردیکمز و حس ایتدیكمز

شیلر ترك جوهرك متحول قطوراشدن

عبارتدر . واورناده برفاعله بر موجوددن

باشقا برشی یوقدر ، زیرا موجود حرکت

دیمكدر و بونی نجر اك ایدن شی ایه « قوت » در .

چونكه ، عقل = Raison سببیز بر حرکت

نصور ایدمهز . بناء علیه : جوسرده مندیج

اولان قوت بوتون برنجولاری یاپور ، حالیه

بز فردا حرکتلری خارجنه وقوق داخله

حس ایدمهز . یعنی برشی یاقیق ویا برشیته

ناائل اولق آرزو وجهدی زده در ، ایچمزه در .

دیمك روحمزه بر قوت واردر . بوقوت ،

ماده در خارج بر مانع اولادن تحول ایتك

آرزومیه ماده لك تحول ایدمه یلمه سی دیمكدر .

بودن شو آكلاشیلور كه عالمه رخا دیمكدر .

زیرا هر شیده بر قوت مكئوزدر . فقط

خالق دائما خلق ایتك ضرورتده دیکلیر .

جناب حق بالكر ایتك قوتی بخش ایتشدر .

و ختق ؛ ابتدائی قوت ایلده دائماتكون خالنده در .
بوسیدن بز آرتق خارجه قوت دیکل حرکت
کورمه كدهز . لایتنج کندیسنده بوقوت
مكئوز بولوبا بوجومر [مواد] دیور .
و کاشانی بونكه تشکیل ایدیور . عضو تجزی ده
تحريك ایدن بوموادلدر ، دیور . اوکا
نظراً ؛ هیچ برجومر بوقدر كه بر قسقی فعال
اولدوغی حالده دیگر بر قسقی عاقل قالا بیلینر ؛
اوله ایه حوهرلر ده بساطت = Simplicité
قادرده وحدت واردر . لایتنجک موادی
ریاضی بر نقطه دیکلیر . بالعکس ذی حیات
و شای درلر . و بوتون موجودلر اك ابتدائی
عنصر لیدر . و هر شیه حیات بر دکرلرندن
روح درلر . بالكر بونلرک بر قسقی حساس
و متفكر ایکن دیکر قسقی دیکلدر و موادلر
نامتناهی اولامالار ؛ فقط نامتناهلیك کته كده .
درلر . بناء علیه عالمه نامتناهی اولقمده در .
آلده نامتناهی در . رفیق ایه كه ، آله مکمل
اولدوغی حالده عالم ناقص در . و خلقتنه خلا
یوقدر . هر بر دولور . بونك سببیتی ،
جناب حقه قارشي عیبا نایچین عالمی بوخلانك
باشقا برنده خلق ایتدی کی بر سؤال توجه
ایتمه سی تشکیلا ایدر . حالیه ؛ متعال قدرت
هر زده متجلی در . حتی زمانده و موجودلر
کیته مبیله خلا یوقدر . جناب حقل قدرتی
هر زده ساریدر . لایتنج ، مواندرله مختلف
وصقل بخش ایتدی ، هر رینك آری و ممتاز
بر فردینی واردر كه ؛ عدم تمیز مبدئی =
Principe des indisservable بونلر .
ده کی استقرار وافرادی وجوده کتیر برر ،
فقط هر برلی کندی علانده نك اولان بو
مواندرلر ؛ بو مرکب و مختلف عالم ناصل
حصول بولدی ؟ بونی کافی علتلر قانونیه
« عدم تمیز مبدئی » نك و اسباطندن متشکل دیومت
« دوام و اتصال مبدئی » = P. continuité
تأمین ایدر . زیرا ماده عاقل بر امتداد
دیکلیر . اونكده خافیه ، حرارت ، ضیا کی
کیفیتلری واردر . شو حالده یارایتمش اولانك
کوچولر زمرلر دنك بویوسك حیاته قدار بر
« عادی و اتصال » واردر ، تنوعلر ده کوردیکمز

آنک و وحدت بو اتصالک نتیجہ سیدر ،
بر موجوددن ویا برشکندن دیکرینه مرور
نامتناهی متوسط وضعیتلرک تحقیقی انجاب
ایتدیر . بوکا درم کینک لایه نته =
Labirinte de la quantité Continuu
دیرلر .

خلاصه ، هرشی ، هرشی داخلنده دیکرینه
مربوطد . موندلر کاشانک ذی حیات بر
آینامی = Miroire du l'univers درلر .
لایپنچیک بسط عدایتیکی بو موندلرده
عقل و حیات صاحبدرلر . هرری فعال
وحیات صاحب اولان بو موندلرده اشتها =
Appetition خاصه می وارد . بو خاصه
هر موندانه شواهی ادراک طرزینی بخش ایدر :
۱- خارجی عالی ادراک یعنی ساده جه
ادراک perception .

۲- بومدرکاتی با تصور استحضار لک یعنی
استشعاره ادراک دقیق = aperception در .
وهر موند مالک اولدوغی قوت
Energie نسبتنده تکامل ایدر . تحولک
اساسی ، ایستدیک قدرادر آراسون مطلقا
حقیق ضرورتنده اولان بر قدرتک صرفی
تشکیل ایدر . بو تحول دائما کاله دوغر و کیدر .
فقط کالاک یو کد درجه سته واصل اولمق
ممتنعدر . موندلرک قوتی یکدیکرینه نظر آ
متفاوتدر و قوتلیری ضعیف لری جکرلر .
و کاشانده جانل خالی برر یوقدر . خلقتده
عدم محض = یوقدر . اولوم آتی و شدید بر
تحولدن عبارتدر . اولمک دیکر بر حیات
دو غقدر . زیرا ، روحی تشکیل ایدن موند
باقی در . حتی شعورده باقی در . باشایان روح
ترقیستک مرحله لرنده نفس esprit حاله کایر
وایدی و واجب حقیقی طرف اولقله در که
اک بسط حیواندن آریلیر . « آتخاق بو
ساده آلهله تجمع ایدر . » فاضل جهوری =
« La copulation des esprites » نک
همشهریدی اولورز . هر موند کندی
طاندن مسدود در دانه = Cycle fermé در .
کاشانده ماده شکلنده کوردکمز شلر قوتک
محسوس بر شکلدن عبارتدر . بز ماده نی
قوتک بر جهدی اله آکلارز که مقاومت

صورتنده تجلی ایدر . ماده اولماسه ایدی ،
جوهر ، حقیق قوتندن عبارت اولوردی . موندلرک
خاطر لری جیبی = inné در . وهر موجود
داخله متحرک بالذات = ایکن خارجا دیکر بر
موندلرک حرکتده مداخله ایتدیر . فقط همینک
یکدیکرینه مناسبتده بولومامز لاسی موندلری
خاق ایدن آلهلک دیمز عینی استعدادی
بخش ایتدیر سندن و آرازمه اولی بر آهنگ =
Harmonie préalable قویا سندندر .
هر موندلرک انکشاف و تکاملی موندلرک
تکاملیه ایدیه اتصال و مناسبت حالنده در .
جناب حق = بولری خلاق ایتدیر اول ،
هیسنگ مظهر اولاجنی تجلی لری ازلدن حساب
و تقدیر ایتدیر . بولر مختلف موسیقیشناسلرک
آیری آیری ترنم ایتدکاری یارچالره بکزر .
لرکه عمومی هیئتی بر رئیس طرفندن توحید
ایدن نتیجه فوق العاده حیرته شایان بر قونیر
وجوده کایر . طالمرک آهنگنی کوروتمه یین
بر رئیس بویه تنظیم ایتدیر . ایشته بوریس
آلندهر .

موجودلرک فعالیتنده ایلک مبدأ اولان
کلی خیر ، آلهه ، لایپنچیه نظر آ : موندلرک
خارجنده دیکلر . موندلرک آتخاق وانکلر حرکت
ایدر ، یاشار و موجود اولور . خارجده موجود
اولان خیر ، مددگر و یاخیله ک معظم برتمالی در .
یوقسا هرشی درونی ، حیاتی و طوعی در .
کاشات عینی آرزو و اله عینی ایش ایچین چالیشان
جانی وجودلرک واسع برجمتی در که چالیشده
قلری و ایسته دکازی نی کال Perfection در .
خلاصه : موجودلرک وجودی ، آلهلک
موجودیتنه کافی بر دلیدر . ثابیا موجودلرک
آهنگیده آلهلک وجودیتنه بر دلیدر . ثالثا
هیچ رشی آلهی امر اولقسیرن موجود
دیکلیر . فقط جناب حق بالذات = کنه
ذاتیسله = موجوددر [۱] زیرا هیچ رشی ،

[۱] هند دینانده : « قدرتم ایچین بوقادار
دلیل تراکم و اظهاریه نه حاجت وازدر ؟ بند
صدور ایدن نیک بر ذره بون کاشانی وجوده کتیرمه
کافی در . بن ایسه نه تماما بنم . »
l'histoire des anciennes Sanscrites
M. Mullere

هیچ بر حدود ، هیچ بر تناهی : هیچ بر فکر
اله محصور اولمایان « حق تعالی » نک وجودی
امکاننه مانع دیکلیر . هرشی بزه خالق
طایبتر [۱] آلهلک صفتلرک کنبجه : اراده ،
خیر و علم بولردن بر قسمدر . او ، کاشانی
خیالنه توفیق مکمل یار ایتدیر . « موجودات
و مدمات مکملیتلرک بوتون حاصله لری
و مناسبتلری لای زهندن تانی ایلرلر ، و بوتون
بوتلق ایتدکاری شیلرک نتیجاسی ، حال
حاضرده موجود اولان شیلرک ممکن اولدوغی
قادر مکملیتی ده نیجاب ایتدیر و اورناده
مشهوردن اولان قیصه لری ایسه خلقتک ،
یکتا یار ایتلده یفته دلالت ایدر . بوسیدن
هیچ رشی دفعه کوزل اولاماز . کال آتخاق
غایه در فقط واسطه لری فنا اولایلر . [۲]
موندلر . عطف ایتدیک شخصیتنه فوریه =
Individualisme به قیمت ورن لایپنچ
آلمان عقلی افکاره بسنگ و سیری افکاره بسنگ
اک محتشم برمدعی اولدی .

لایپنچیک آلهی ، شاعرانه بر تصورلرک خلوقی
در . هیچده حسابیه . ولادریه به پادان
بوتون وضوح و بلاغتله اراده و اظهار ایتدیک
بو الوهت فکری ، آتخاق ایکی صورته
تحلیل اولونایلیر . بو آلهه ، یا بنه کاشانه
یاواش یاواش استحال ایدن و کاشانه استحال
ایتدیکه کاشانی تحریک ایدن و کاشانی کندیسنه
اقلاب ایتدیرمک آرزوسله مکمللشدیرن
و نهایت اقضا کالنه ایصال ایدمک اولان
ساری بر خیردر . و یاخود وضع ایتدیک
آزلی قانون مقتضاسیله ، عالم بویه حرکت
ایده جک ، و نوعومی جریان کندیلر داخله
ویا خارجا تماشا ایله ذوقیاب اولاجقدر ، بو
قدریده خلقتده مشهوردن اولان شی : آتشین
و خونین برهائلدر . تصور ایدن کال و خیرک
بو جامعه نی تحدیددن ذوقیاب اولاجتنی قصر
امکانسزدر . زیرا بو صورنده الوهتک ذاته
جنانی بر روح فاضله ایدسوز . حیالک ایسه

[۱] « مروتی قدرتت معرفت کردار . »
سعدی .

[۲] Monadologie, II Essais de
Théodicé : Laïpniche .

یارانیه. برقلهک بو «روحیه مطلقه»
 Spiritualisme absolu «می، مبهم
 اولدوغی قادارده سری در. نتیجه اعتباریه،
 برقله آلهی، بالکر روحه سانخ اولان
 ودوشونوله میس المزمده ولمان بعضی فکرلر
 واسطه سیله کندنی کندنی الهام واهام ایدن
 برقدت، زم جهدمز اولمان بالضروره
 تظاهر ایدن برحقیق عداید. بو عادتا
 کندنی طایتمق احتیاجنده اولان وجبراً
 مفکرده می اشغال ایدن قوتدر. حالبوکه
 ذاتاً آزادیمز شی، آز چوقده، بو کندنی
 کندینه سانخ اولدوغی ظن ایندیکمز و بالتیجه
 برسبب وغایه علاقه منک فکرده برقادینی
 صوکه ششبه، و صوکه استقامت حقیقی
 دیکلی در؟ برقله، آله نهدله، دیکل، آله
 وارمیدر یوقی درله اوغراشمش ویک طبیعی
 اولارق وار دیمشدر. زیرا عقلانک حدودی
 نه قدار کینشله رسه کینشله سین داتما
 اتعاده آماد اولان مظل برنقطه اطرافنده
 کینشله و. نقطه، بوتون کینشله بن علمیزی
 قارارتمایه کافی کله یلیر. ایسته فکر می بر
 لحظه تسکین اچین، آلهی موجودتی، کندینده
 آزادیمز نقطه بودر. فقط بونک بویه
 اولسی هیچ برشی افاده ایتز. نتکم بورایه
 قاراسم و فکرلری ذکریتدیکمز فلاسفه
 برر بر آله دییه صاریلدقلری قوتلرک
 یاواش یاواش مخلوقیتی کورمش، ایدانلر صرف
 نظرله بوسیوتون مجرد دوشونلرک خیالرینه
 قایللمش ویاخوده او موضوعی تماماً
 ترک ایتک اضطرارنده قالمشدر. بوکون
 ایسه بو خصوصده المزمده قالدانی بر آرزشر،
 فقط حالا حیرت و تعجب می و بناء علیه
 جهلمیزی یوزومزه چاریان برشدر.
 ۳. ینه انکلیز فلاسفه سندن [هجوم]
 کاشان من القدم موجودی لا یقطع تحول حالنده
 بولونان برشانتیت عدایتدی. هاملتن ایسه
 جنساب حق لا یعرف = inconnaissable
 فرض ایدیور، اللهم موجودتی حقیقه
 بر مابعد الطبیعه حسابیه = Septhisme
 metaphisique، دوشو یوردی. هاملتن

لری انکار ایدرلر. ایسته لاپینچک الوهیتده
 بو عاقبت واردر.

۲. اسقوجیا فلسفه می آلهله فضله
 مشغول اولمادی. لوق، آلهی، بالکر بر
 «سبب اول» عدا ایتکه اکتفا ایتدی و یا شفا
 مشغول اولماید لزوم کورمادی. برقله
 کانهجه: ۱۸ نجی عصرک انفی افکاریه =
 Idealisme subjectif سالکرندن اولان
 بوراهب، زماننده کوردی مقرر الحاد و مادییه
 قارش «روح، آله، فضیلت و عقل» مداخله
 ایلدیکنی - بویه بیک «فکرلر» ادراک
 اولومدنجیه موجود دیکلرلر، دستورندن
 اللهم حقیقته واصل الملق ایست. بو
 ذانه نظراً: تکمیل فکرلر مرکز صاحب
 وایسی = Maitre بزدکیلر. زیرا فکرلر
 ایتجه ایسته دیکری دعوت و ایستدیکمی
 نفی ایدمه می. بزیلیرکه، بزه رغماً سانخ
 اولان بعضی فکرلر واردر. بو فکرلر بنم
 روح طرفدن کورولمادن اول بوقدیلر.
 بونکه برار اولر روحدن مستقل درلر.
 زیرا اولر بکا رغماً بنده مؤثر درلر. حالبوکه
 فکرلر ادراک ایدلیدن موجود دیکلی.
 بناء علیه بو بنم ادراک استدیکم و نم اثرم
 اولان فکرلر ناصل روحدیه موجودیتیه
 دلالت ایدیورلر - بنم اثرم اولمایان بعضی
 انامدن مستقل بولونانلر ومع مافیه کندنی
 کندیلر - مستقل بر موجودیه مالک اولمایانلر
 بر نفس = esprit دسجن ضرورستده درلر.
 بو صوکه فکرلر، کدی جهرلری تشکیل
 ایدن بر موجودیه دلالت ایدر. بن ناصلک
 برنجی فکرلرک جوهری ایسم، و اذنلری
 و وده کتیبورسم و کندی آرزومه کوره
 اوزرلریده تعبدلات بابایلرورسم، اولهجه
 اوزانده کندیلر تی تحریک ایدر. جهره دلالت
 ایدرلر. ایسته بوسدن مستقل فقط طرفدن
 کوروان فکر آلهلدر. [۱] بویالک سبب،
 لسانده طبیعت دیدیکمز روحی برقوتدر.
 ایسته بوقوت «مطلق روح» در وهرشی
 [۱] Origine des Connaissances
 humaine: Berkley.

یک جاذب و لطیف اولدوغی هر زمان ادما
 ایدله می. حیاندن نمون اولمایانلر هر حالده
 ذوقاب اولانلرندن جوقدر. وودائمی جدال
 برروماسیر کندمکی وحشتدن دها آرمدهش
 دیکلر. برنجی تقدیرده ایسه آله نهایت
 یانصدی برذهنیک محسولی اولور و بناء علیه
 عجزک برومی قایور ویاخود تماماً معکوس
 یعنی ماده می ساری بر قوت اولور. لاپینچ
 هر ایکسیده قلعی و واضح خطرالیه نه اثبات
 ونده ادما ایتدیر. بوالکر الهامانک امر ایتدی
 برحقیقه مادیله معنویت آراستنده هر صورته
 تأویلی بولان برعینیت = Placitité
 بخش ایتدیر.

ثانیاً خلقتک بو ایدی جریانی، ازلدن
 تعین ایدلیرکنه نظراً، نه آلهی حریتک
 ونده بشری اراده نک ایضاحنه امکان واردر.
 هر نه قادر هرشی، برشی اولمده داتما برشی
 اولما امکانه مالک بولومده ایسه ده اولجه
 چیزلش اولان ثابت بر آهنگ و بر نظامه
 مربوط بولونلندن خلقتی برغایتمه ربط ایش
 اولور. بو غایه یا، لاپینچک و برجوق
 امثالک مکملیت دبدیک و نهایت الوهیه
 ارتقاء و الوهیه اتعاده و یاخوده، بو عمومی
 جریان ایتجه مجهول بر عاقبت بر نسخیه
 ویاخود دها مونس بر تعبیرلر. استحاله
 انتظاردن عبارندر. لاپینچ بو غایتی کندنی
 نفسندن جبقارمشدر. فی الحقیقه انسان آز
 جوق هریشی برغایه اچین یایار. و خلقتده
 ظاهراً و حتی عمومیتله بویه بر غایت وار
 کیدر. بو ایکسیتی توحید ایتک سلم بر عقل
 ایتچون مقنع دیکسه ده تسلی ورن و الزام
 ایلین بر حقیق کبی کورونور.

خلاصه لاپینچک آلهی، علمی کندینده
 بکر، نه حکم و کاله ایدره حکم درکن بعضاً
 شاکردلرینه بکر. بن و شاکردلرینه
 هم حل و هم ذهنت اولور بن
 بر معامله بکزم. و بوسورته حامدک تعریفی
 و جهله نهایت «بر «عقل» کبر» اولور. واقعا
 شاکردلر آز جوق معامله بکزمدرلر؛ فقط
 جوق دفعه خو جاردن ایلری کیدر و خوجا.

نهایت مطلق سر حضورنده، عظیم و متصفاته
را مان ظاهر ابتدی، خ صه انکیز فلسفه سی
آلهه مشغول اولوق ایتمه مدی .

اساساً آرتق فنی کشفلر و اخراعلر
عصری تماماً مابعدالطبیعه علمنه جورمش
کیددی ؛ بالذات مجرد فلسفه ایله مشغول
اولمایان منتقلر بیه آله و روح حقنده برطاقم
مادی دوشونمچلر سربایدیورلردی . [توتون]
جسملر کندی خاصه لری و تأثیر لری دولایسیله
یکدیگر نی چکرلر ؛ و یکدیگر نیه تماس ایلجه
براقصال قبول ایدرلر . الکتریقی جسملر ،
بحاور جسملری چکمدن زیاده دفع اتمک
ایچین معین فاصله لرله حرکت ایدر ؛ بوصورتله
ظاهر اولانلار ، انکسار ، انحراف و انعکاس
ایتمش در . و بویضیا جسملری ایصیتمش در
دیسه دوشونیور و بو حرارت
وضیادن روحی و حکمی بوتون حادثلری
اخراج ایدیورلردی ، بوذاته نظر ارضی اولانلری
حادثلردن صادر ایمایان شی در . و فرضیه نیک
ایسه تجنی فلسفه دهه ری بو قدر . [تولاند =
Toland] ، هیچ رجسمک مطلق سکون
ایچنده اولدیانی ، فعالیت و منفعلیت حرکت
وسکونک اضافی نسی اولدوغنی قبول ایدرلر
فعالیتی ، ماده نکه « لازم غیر مفارقی » عد
ابتدی [۱] فرانسس متفکرلر ندن دیدر و به
نظراً ، طبیعت واسع ریلار دوماصا سیدر که
اوراده نامتناهی کوالره ، بورولماق سیزین ضروری
حرکتلر نیک معضل برشیکسی = inextricable
reseau وجوده کتیر لک صورتیه لایقطع
دوز ؛ تقاطع ایدر ، - بو پیشلر . بوذاته
کورده ، و اراق معامسی جو مرلرک سلسله وی
ومتادی تحوللر ندن حیاتی و ابتدائی بر جریادن
عبارتدر . آله طبیعتده دیکل وجداندرده
اولایلیر ؛ مع مافیة الهی آرایش دوزلر و مسزدر
زیرا : اونی بولمالد ، آکلامانک امکان
بو قدر . [دولامتری] ، ماده ایله جوهرک
عیبنتی اثبات ایتدکن صوکار حرکت ظاهر
کورونه دیکی زمانده سیله ماده ده امکان حالتده
موجود اولدیگی ، ینه ماده بوتون شکلرک بالامکان

واراغنی قبول ؛ و ماده طالنک
خارجنده ارسطونک تصور ایتدیکی کی بر
عامل آرامانک لزومسز لغنی و دوقارتکده
حرکتک بیکانه سبی عد ایتدیکی آلهک سیله
بوخصوصده بر اهمیت حائر اولدیغنی درمیان
ایدرک الوهیت فکر نیک آنحاق دین آداملری
طرفدن انساندره جبراً تاقین ایدیش بر
فکر اولدوغنی ادعا ایدیور [۱] دیدر و نیک
فکرلرینی مفرط بر میخانیکه قلب اتمش
اولان دولامتری نیک معاصر لر ندن [بارون
دولباخ] ؛ کانجه : ماده ده کی حرکتک و بو
حرکتده کی ایدیشه عدم دن وجوده کتیر لک
بر طالنک معناسز لغنه قائلدر . [۲]
بارون دولباخه نظراً : کاشانده نه
وارسه حرکتده در . سکون ظاهری در .
عکس تأثیر سز هیچ بر تأثیر یو قدر . رد
دوران بر طالشک طائل اولدیغنی المزی
آلته فوئقهله آکلا یایلیرز . اوبر ثقاته
مالکدر . ومتادیا او ثقلته بولوندیغنی بری
تضیق ایدر . ثولو و یاخود جائلی قوتلر عینی
شیلر در . بوتون آنحاق مختلف شرطلر
داخلنده انکشاف ایدرلر . ابتدائی بر طاقم
جزء فردلر خلقتک اساسی تشبیل ایدمیلیر .
فقط ، عنصرلرک کنهی مجهولدر .
بز آنحاق او عنصرلرک خاصه لر نی بیلیرز .
ماده ناک تطوراتی جزء فردلرک حرکتندن در .
حرکت ایله . اشیا ک شکانی دیکشدر . و بو
حرکت بالمقالبه کندیلر نی تأسیس ایدر جزء
فردلرک انحلالنی موجب اولور . یعنی
حیوان ، بیدکی شیلرله هوا و ضیایله کندی
بقاسنی تأمین ایدر کن عینی عنصرلر ، حیوانک
اولومی حاضر لاور ، طبیعتک عمومی جریانی
بویله در . دولباخه نظراً اشیا ده کی حیوانک
نشیای اولسا اولسا آتشدر . ماده ده
مکتور اولانلاری جزء فردلر molecules
بعضاً آشکار و بعضاً خفی اولورق بوتون
حیاتی واقعه لرده بویوک بر رول ایفا ایدرلر .

[۱] Histoire naturelle de l'ame :
Delanettrie.
[۲] Systeme de la nature : Bon.
D'Olbah.

ایسکور ، لور قمرس ، غاساندی ده بویله دوشونمشدی .
واقعه لرک اغسالامه جریانه کانجه :
بوتون انحلاللر و ترکیبلر ، جاذبه
ودافعه قوتلریله ممکندر . بو قوتلر جزء
فردلرک امتزاج و افرافه سبب اولور . بوتلر ،
ایسه دو قنک آکلا دیغنی کی اخلاقی حیوانده کی
عشق ایله نفرته بکمر . فردی موجودیتک
بولور . یعنی حالی محافظه ایتمه سنک شرطی ،
حرکتلری اخذ و اعدوت ایتکدر . بر طاقم ،
خرابی قارشی ، اقامانک مجانبیه مقاومت
ایدر . عضوی موجودلر ایسه ، داهامعضل
واسطه لرله مقاومت ایدرلر . بقا احتیاجنه
فیز بقده امتداد ملکیسی Faculté de duré
و اخلاقه خود بینی - Egoisme درلر .
خلاصه ، سبیلده تبجیه یکنه ، ضرورت حکمراندر .
بوتون بولادی = laïque و لاله دوشونمچلر
اونسکر نخعی عصرک کتیدکیه قوتلر نه ماتریالیزمی
خلاصه ایدر . [دقارتک] دوشونیورم
اوله ایله وارم « دستور سز مقابل « بن
جسمم اوله ایسه دوشونیورم ،
دیجا ک قدار مادی دوشون [وولته ر] ؛
نظراً ؛ الله ، مشاور بر صنعتکار درک ، خاقل بر
غایه نظر آ عالمی یا اتمشدر . مع مافیة وولته ر
آلهی تصدیق ، معجزه لری و مقرر شیلری
انکار صورتیه یالکدر ؛ ایدامه علملر اولمش کی در .
فرانسه ده [تورغور و فودورس]
اخرت و ادب کی فکرلردن منز اولان
طبیعی بر دینک لزومه قائلدرلر . [ژان ژق
روسو] لک آله حقده کی فکرلری شو جله لر دن
آکلا شیلایلیر ؛ « طبیعتک یارادغانی شکله
ابتدائی انسانانی ایدی . بونی کیم تربیه ایتدی ؟
انسانی فنا خلق ایدن الله . فنا لاشان انسان
تکرار ناصل ایشیه چکدر ؛ طبیعی قانونلرک
منعی ، اراده ک ازلی مبدی . . . اولان الله ؛
روسونک . تصور ایتدیکی الهه ک جدی بر
قناعت و ایمانک الهام ایتدیکی بر الله اولاجنی
شبهه لیدر .

